

Commissie

Besprekingsverslag

Datum	5 juni 2023
Aanwezigen	C. van Dijk (voorzitter), W. van der Meer (secretaris), S.H.M. Ornstein (dijkgraaf), P. Gaynor (heemraad), F. ter Maten (heemraad), H. Veldhuizen (heemraad), H.G. van Burgsteden (Ongebouwd), D. Davelaar (BBB), J.M. Finnema (BBB), W. Goedhart (Natuurterreinen), R.A. Groters (Partij voor de Dieren), H.J. van Hartskamp (Lokaal Waterbeheer), E.W.J. den Hertog (BBB), C. Klaassen-Broekhuizen (BBB), M.M. Kramer-Schutte (ChristenUnie), D.A. Lokhorst (ChristenUnie), M. Maijer (PvdA), J.G.W. van Megen (AWP), G.A. Pansier (CDA), L. Polinder (SGP), G.C. Sprik (50PLUS), M. Sterk (Water Natuurlijk), J.M. Taal (AWP), W.H. Ubbink (BBB), H.J. van der Wind (SGP)
Commissieleden niet zijnde gekozen	L. van Bruggen (PvdA), C. Fransen (Partij voor de Dieren), H. de Goede (Water Natuurlijk), W. van der Heijden (CDA), W. Hoeve (Lokaal Waterbeheer), J. Immeker (Ongebouwd),
bestuursleden	K. Konings (Natuurterreinen), B. van der Veen (VVD)
Opgemaakt door	Nicolien Knapen
Volgende vergadering	

1. Opening en vaststelling agenda

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen welkom.

De volgorde van de agendapunten wordt gewijzigd. Het agendapunt "Commissielid niet zijnde een gekozen bestuurslid" wordt besproken na de agendapunten Watersparen en Peilbesluit. Met inachtneming van deze wijziging wordt de agenda vastgesteld.

2. Beëdiging commissielid niet zijnde gekozen bestuurslid

De heer Hoeve (Lokaal Waterbeheer) wordt beëdigd als commissielid niet zijnde een gekozen bestuurslid. Hij wordt van harte gefeliciteerd met zijn benoeming.

3. Mededelingen

Er zijn geen mededelingen.

4. Vaststellen verslag commissie van 17 april 2023

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld, met dank aan de samensteller. Naar aanleiding van het verslag zijn er geen opmerkingen.

5. Regeling Watersparen 2023

Inleiding door heemraad Veldhuizen:

De heemraad is blij met de regeling, hoewel het jammer is dat het wat langer heeft geduurd. Dat heeft deels te maken met het feit dat de regels rondom staatssteun zijn aangescherpt; hiervoor is een expert ingehuurd. In het voorstel is rekening gehouden met de analyse die door Tauw is gemaakt met een viertal aanbevelingen. De regeling heeft een uitgebreid pakket. De regeling is niet meer overal geldig;

het gaat om watersparen daar waar dat het belangrijkste is, namelijk op de flanken. Door de inzet van gebiedsmakelaars wordt het waterbewustzijn vergroot. Het eigenaarschap bij deelnemers wordt bevorderd door de regeling voor 80% subsidiabel te maken waarbij de overige 20% door de aanvrager zelf betaald moet worden. Op deze manier wordt daadwerkelijk iets gedaan met de subsidie.

Vragen en/of opmerkingen vanuit de commissie:

- Complimenten aan de ambtelijke organisatie en de heemraad.
- Er is brede steun voor het voorstel.
- Het was prettig geweest als (een samenvatting van) het onderzoek van Tauw was bijgevoegd.
- De keuze voor de het bedrag van € 500.000 is niet onderbouwd.
- Het budget is € 500.000 waarbij de provincie Gelderland ook de helft inlegt. Betekent dit dat de hele regeling € 1 miljoen bedraagt?
- Hoe wordt gemonitord dat datgene wat geïnvesteerd wordt ook daadwerkelijk gebruikt wordt?
- Hoe wordt de effectiviteit van de maatregelen gemonitord?
- Evaluatie van de maatregelen is van belang.
- In hoeverre is de keuze voor de flanken onderbouwd met daadwerkelijke effecten? Op andere plekken kan veel behaald worden door in te grijpen in het watersysteem.
- Een van de conclusies uit de evaluatie van Tauw is dat de druppelirrigatie bij fruitbomen het op een na minst effectief is. Waarom wordt deze maatregel dan toch doorgezet?
- In het voorstel wordt gesproken over eigenaren; betrek ook de partners hierbij.
- M.b.t. de gebiedsmakelaars zijn er mogelijk slimme combi's te maken om zo voordeel te halen uit contacten die er toch al zijn.
- In hoeverre zijn Rijkswaterstaat en NS betrokken bij deze regeling?
- Er is verbazing dat de provincie Utrecht niet meedoet met de regeling.
- Monitoring wordt voor 100% gesubsidieerd; waarom wordt daar geen eigen bijdrage voor gevraagd?
- Bij twee maatregelen zouden vispassages bemoeilijkt kunnen worden. Aangegeven is dat er een ecologische quickscan wordt gedaan, maar bij een van de maatregelen staat die niet benoemd.
- Als de 20% eigen bijdrage de ontwikkeling van het traject in de weg zit, dan graag terugkoppeling hierover.
- De grondeigenaar moet behoorlijk wat inzet plegen; wat wil je als extra betrokkenheid creëren met die 20%?
- Zijn er al aanvragen binnengekomen voor dit jaar?
- Hoe ziet het takenpakket van de gebiedsmakelaar eruit? Komt dit ten laste van de regeling zelf?
- Zorg voor heldere en duidelijke communicatie.
- Maak gebruik van een filmpje of infographic om dat ook te kunnen delen op de socials.
- Is het doel in de vorige ronde van de regeling gehaald met 240 projecten?
- Wat vinden de gebruikers zelf van de maatregelen en hoe wordt de regeling bekend gemaakt?
- De lobby in het gebied is de uitgelezen kans om te kijken naar infiltratiebekkens voor het vasthouden van het water en voor infiltratie naar het grondwater.
- Het aanvraagformulier is beperkt tot twee A4'tjes. Complimenten daarvoor.
- De suggestie wordt gedaan een tekst toe te voegen dat alle foto's rechtensvrij door het waterschap gebruikt mogen worden voor promotie.

Beantwoording door heemraad Veldhuizen:

- In de vorige regeling is € 400.000 beschikbaar gesteld en uiteindelijk na verlenging € 629.000 uitgegeven. De € 500.000 lijkt een mooi bedrag.
- Er liggen al aanvragen te wachten. De gebiedsmakelaars gaan hierbij helpen; zij worden door het waterschap betaald. Zij zullen ook andere taken oppakken als DAW. De taak van gebiedsmakelaar wordt op dit moment door gebiedsbeheerders uitgevoerd.
- De functionaliteit van de maatregelen is door Tauw onderzocht. De druppelirrigatie gaat niet over fruitbomen maar veel meer over boomteelt, de jonge aanplant. Het kan ook goed werken bij fruittelers. Dit past in de regeling en het voorstel is dit er daadwerkelijk in te laten.
- Pachters en eigenaren trekken in het algemeen vrij makkelijk samen op.
- Er is een uitgebreide samenwerkingsovereenkomst met de provincie Gelderland waar dit nadrukkelijk onderdeel van uitmaakt en waar de provincie blij mee is. Met de provincie Utrecht is contact over dit onderwerp maar het staat niet in de samenwerkingsovereenkomst. Op dit moment kan dus niet teruggevallen worden op Utrechts geld, maar geldt de regeling wel voor Utrechtse delen. In dat geval betaalt het waterschap de 80%. De provincie Gelderland subsidieert alleen die aanvragen die in de provincie Gelderland landen.
- De vispassages zitten met name in de A-watgangen waar het waterschap zelf verantwoordelijk voor is. In boerensloten zit weinig tot geen vis dus dat is beperkt van toepassing.
- Als je voor 20% eigenaar bent van een maatregel en je investeert daarin dan is het de verwachting dat je daar daadwerkelijk mee aan de slag zult gaan.
- Iedereen is enthousiast over de eenvoud van het aanvraagformulier.
- Op dit moment is er in het landelijk gebied – bij landgoedeigenaren, natuurorganisaties en agrarische ondernemers – al veel mond op mond reclame waar het gaat om deze regeling.
- Zaken als infiltratievijvers e.d. is een heel ander formaat oplossing. Dit zijn zaken van een andere orde die niet thuishoren in deze regeling.
- Als een maatregel niet in de regeling zit dan is deze niet subsidiabel.
- De suggestie ten aanzien van foto's wordt meegenomen.

In tweede termijn en reactie van heemraad Veldhuizen:

- Diverse fracties geven aan dat het stuk als hamerstuk geagendeerd kan worden voor het ab.
- Verzocht wordt om een betere onderbouwing voor het bedrag van € 500.000, mede gezien het advies van Tauw. De heemraad antwoordt dat aan de hand van het advies van Tauw deze regeling is opgesteld.

Advies van de commissie:

Dit stuk wordt als bespreekstuk doorgeleid naar de ab-vergadering van 3 juli 2023.

De voorzitter verzoekt eventuele technische vragen te mailen, zodat de beantwoording betrokken kan worden bij de ab-vergadering op 3 juli a.s.

6. Actualisatie peilbesluit Terwolde

Inleiding door heemraad Veldhuizen:

Dit is een eerste peilbesluit in een reeks van drie. Peilbesluiten moeten iedere 10 jaar geactualiseerd worden. In 2018 is voor Terwolde 5 jaar uitstel verkregen waardoor het peilbesluit nu in 2023 vastgesteld moet worden. Er zijn inloophijvenkomsten geweest in het gebied. Men is tevreden over hoe

tegenwoordig met peilbesluiten wordt omgegaan via dynamisch peilbeheer. Er zijn 5 zienswijzen ingediend; deze zijn ter plaatse besproken en dat heeft niet tot aanpassing van de regeling geleid.

Vragen en/of opmerkingen vanuit de commissie:

- Het is goed te lezen dat het proces zorgvuldig is verlopen en dat er een brede participatie heeft plaatsgevonden. Goed dat naar de verschillende belangen is gekeken en dat er een zorgvuldige afweging is gemaakt.
- Het is een erg technisch verhaal. De suggestie wordt meegegeven om in de toekomst de stukken en bijlagen beter te nummeren en duidelijk aan te geven waar het om gaat.
- Waarom wordt het peilbesluit maar eens in de 10 jaar vastgelegd? Zou een termijn van 5 of 7 jaar niet beter zijn?
- De ingelanden zijn tevreden over de hogere peilvoering de laatste jaren maar zijn sterk gekant tegen het formeel vastleggen van een hoger minimumpeil. Hoeveel tijd krijgen ze tot het beseft er is dat hogere peilen blijvend nodig zijn?
- Het niet formeel verhogen van het minimumpeil in het gebied is te begrijpen, maar bestuurlijk is het een wankele basis. Betekent dit dat er – mogelijk voor langere tijd – een gedoogsituatie wordt gecreëerd?
- Hoe is de samenstelling van de groepen die zijn meegenomen m.b.t. de ervaringen over het dynamisch peilbesluit?
- Kan het gemaal Pouwel Bakhuis in een noodsituatie nog ingezet worden?
- Er wordt aandacht gevraagd voor heldere en duidelijke communicatie.
- Er wordt een paragraaf gemist op het gebied van de gevolgen voor gebouwen, sterkteberekeningen, kelders e.d. als het een structureel hogere grondwaterstand gaat worden. Wat zijn de gevolgen voor de dorpen Teuge, De Vecht waar al eerder klachten waren over wateroverlast?
- Is dit genoeg? Is het niet beter het minimumpeil omhoog te doen?
- Met dynamisch peilbeheer kun je inspelen op de actuele situatie. Het gaat nu om een periode van 10 jaar en als de omstandigheden daar aanleiding toe geven dan kan het anders.
- In het kader van de betrouwbare overheid is na zoveel participatie een wat langere looptijd gewenst.
- Er zijn grote uitdagingen. Er wordt alleen gekeken naar de polder zelf en dat is een slechte basis om het proces in te gaan. De analyse is heel summier.
- Wat zijn de gronden waarop een partiële herziening kan worden aangeaan?
- Hoe heeft bodem en water sturend een rol gespeeld in de nota en het besluit?

Beantwoording door heemraad Veldhuizen:

- Begin 2022 is gestart met het project en al met al duurt het bijna twee jaar. Een periode van 10 jaar is in het kader van een betrouwbare overheid wel zo netjes. Het peilbesluit is 5 jaar uitgesteld vanwege het analyseren van de gevolgen van Veessen-Wapenveld.
- Als vastgelegd zou worden dat het minimumpeil 10 cm omhoog gaat, dan is dat in beton gegoten en zit je vast aan een bepaalde hoogte. Door het afspreken van een dynamisch peilbesluit worden enorme resultaten behaald.
- Met een peilbesluit wordt niet bepaald wat de functie van een gebied is. Dat hoort op een andere tafel bepaald te worden. Het is uiteindelijk een polder.
- Hoe e.e.a. zich gaat verhouden tot bebouwing e.d. wordt gemonitord. Er is een natschaderegeling.

Datum 24 april 2023
Onderwerp Commissie
Pagina 5 van 5

- De heemraad is op beide bijeenkomsten geweest, zowel in noord als in zuid. Er was een buitengewoon goede opkomst van ondernemers, natuurbeheerder en burgers.
- Het gemaal Pouwel Bakhuis is niet meer geschikt om in te zetten.

In tweede termijn en reactie van heemraad Veldhuizen:

- Is er vooral sprake van natschade of droogschade? De heemraad antwoordt dat een polder altijd op peil gehouden kan worden. Daarom is het peilbesluit zo belangrijk. Peilen zijn er om schade te voorkomen.
- Is een versneld veranderend klimaat een grond voor een partiële herziening? De heemraad antwoordt dat bij acute consequenties het waterschap dit zelf kan initiëren; dat kan met klimaat te maken hebben of met vernieuwde inzichten.
- De landbouw heeft behoefte aan rechtszekerheid; het gebied is gevraagd te participeren en dat heeft iets opgeleverd. Het ab moet hier terughoudend in zijn.
- Het principe bodem en water sturend moet ook werkelijkheid worden in relatie tot het peilbesluit. Hier wordt aan voorbij gegaan. De heemraad antwoordt dat hier niet aan voorbij is gegaan. Er was een zeer ruime opkomst van landbouw, natuurorganisaties en burgers. Er is een bepaald peilbeheer in een polder waarin de functies die daarin liggen goed kunnen acteren. Er is sprake van consensus in het gebied en dit wordt voor 10 jaar vastgelegd.

Advies van de commissie:

Dit stuk wordt als bespreekstuk doorgeleid naar de ab-vergadering van 3 juli 2023.

7. Commissielid niet zijnde een gekozen bestuurslid

8. Rondvraag

Beide punten worden doorgeschoven naar een volgende commissievergadering.

9. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 21.00 uur, met dank aan allen.

Aldus vastgesteld in de vergadering van 2023.

voorzitter

secretaris